Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16389

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?i (AIKÇKÖ), ebeveynler ve çocuklar? aras?ndaki cinsel konulara dair ileti?imin s?kl???n? ve kapsam?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir ?ngilizce formun Türk kültürüne uyarlanmas? çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Ölçe?in temel amac?, aile ortam?nda **do?um kontrolü**, üreme döngüsü ve cinsel sa?l?k gibi hassas konularda ne kadar yo?un ve aç?k ileti?im kuruldu?unu belirlemektir. Bu araç, özellikle ergenlik dönemindeki bireylerin cinsel e?itim ve dan??manl?k ihtiyaçlar?n? anlamak için önemli veriler sunmaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? sa?lamak üzere yap?lm?? olup, elde edilen bulgular ölçe?in Türk popülasyonunda da tutarl? ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, ebeveyn-çocuk ili?kisinde **cinsel ileti?imin** önemini vurgulayan ara?t?rmalara zemin haz?rlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel ileti?im, aile ileti?imi, psikometrik araçlar, uyarlama, cinsel sa?l?k, ebeveyn-çocuk ili?kisi, güvenirlik, geçerlik.

Yazarlar

Melisa Ebeo?lu, Ercan Karacan (Sorumlu Yazar: **Melisa Ebeo?lu**)

Amaç

Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?i'nin temel amac?, aile üyeleri aras?nda, özellikle ebeveynler ve çocuklar aras?nda, belirli cinsel konular?n ne s?kl?kta konu?uldu?unu sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, aile içi **cinsel ileti?im** düzeyini nicel olarak de?erlendirerek, gençlerin cinsel bilgiye eri?iminde aile ortam?n?n rolünü ara?t?rmac?lar için anla??l?r k?lmay? hedefler.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, Türk kültüründeki aile dinamiklerini ve cinsel konulara yakla??m biçimlerini incelemek ve uluslararas? çal??malarla kar??la?t?rma yapabilmek için kritik bir ad?m olmu?tur. Bu sayede, Türkiye'de cinsel e?itim programlar?n?n geli?tirilmesine yönelik bilimsel kan?tlar sa?lanmaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **Aile ?çi Cinsel ?leti?im** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ebeveynlerin çocuklar?na cinsel konular hakk?nda bilgi verme, de?erleri aktarma ve aç?k tart??ma

ARABPSYCHOLOGY.COM

ortam? yaratma yetene?ini kapsar. AIKÇKÖ, spesifik olarak konu?ulan konulara odaklanarak bu ileti?imin kapsam?n? belirler.

Ölçe?in temel ald??? **psikolojik yap?**, cinsel tabular?n ve aç?k ileti?imin ergen sa?l??? ve cinsel risk davran??lar? üzerindeki etkilerini incelemeye olanak tan?r. Yüksek puanlar, aile içinde cinsel konular?n daha s?k ve rahat konu?uldu?unu, dü?ük puanlar ise bu konular?n a??rl?kl? olarak göz ard? edildi?ini veya tabu olarak görüldü?ünü i?aret eder.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap?sal geçerli?i incelemek amac?yla do?rulay?c? ve ke?fedici **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?na benzer ?ekilde, hem anneler hem de babalar taraf?ndan doldurulan formlar için **tek faktörlü bir yap?** sergiledi?ini göstermi?tir. Bu tek faktörlü yap?, ölçe?in tutarl? bir ?ekilde tek bir temel yap?y?, yani aile içi cinsel konular?n konu?ulma yo?unlu?unu ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Yap?lan analizlerde, bu tek faktörün toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Anneler ile ileti?im ba?lam?nda toplam varyans?n % 54.5'inin, babalar ile ileti?im ba?lam?nda ise % 48.5'inin bu tek faktör taraf?ndan aç?kland??? görülmü?tür. Bu yüksek aç?klanan varyans oranlar?, ölçe?in yap?sal olarak **geçerli** oldu?unu ve Türk popülasyonunda da cinsel ileti?im yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, yüksek düzeyde **iç tutarl?l??a** sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir.

Elde edilen Cronbach Alfa de?erleri ?öyledir:

Anne ile ileti?im formu için: **.88**
Baba ile ileti?im formu için: **.86**

Her iki de?erin de .80'in üzerinde olmas?, ölçe?in Türkçe formunun hem anneler hem de babalar için son derece yüksek düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?nda yap?lan Faktör analizi, ölçe?in psikometrik özelliklerini belirlemede merkezi rol oynam??t?r. Analizler, ölçe?in beklenen tek boyutlu yap?s?n? korudu?unu do?rulam??t?r. Bu tek boyutluluk, ölçekteki 9

ARABPSYCHOLOGY.COM

maddenin tamam?n?n, aile içinde cinsel konular?n konu?ulmas? ad? verilen ortak bir **gizil de?i?keni** ölçtü?ünü göstermektedir.

Analiz sonuçlar?na göre, anneler ve babalar için elde edilen varyans aç?klama oranlar?n?n birbirine yak?n olmas? (s?ras?yla %54.5 ve %48.5), ölçe?in ebeveyn cinsiyetinden ba??ms?z olarak benzer bir yap?sal tutarl?l?k sergiledi?ini göstermektedir. Bu, ölçe?in hem anne-çocuk hem de baba-çocuk cinsel ileti?imini geçerli bir ?ekilde de?erlendirebilece?i anlam?na gelmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 9 maddeden olu?an, kendini raporlama (self-report) ölçe?i.

Derecelendirme: Kaynakta derecelendirme sistemi belirtilmemi?tir. Ancak genellikle cinsel ileti?im ölçekleri Likert tipi bir derecelendirme kullan?r (Örn: Hiçbir zaman - Çok s?k).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Ebeveynler (Uyarlama çal??mas?, gençlerin ebeveynleriyle olan ileti?imini de?erlendirmeyi amaçlam??t?r.)

Ya? Grubu: Çal??man?n ba?lam?na göre ergenlik dönemindeki bireyler ve onlar?n ebeveynleri.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?n?n örneklemi, ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için yeterli büyüklükte bir Türk ö?renci ve ebeveyn grubundan olu?maktad?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n, ölçekte listelenen spesifik cinsel konular hakk?nda ebeveynleriyle (anne ve baba ayr? ayr? de?erlendirilmi?tir) ne kadar s?k konu?tuklar?n? i?aretlemeleri esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel e?itim, cinsellik, iç tutarl?l?k, yap? geçerli?i, Nesne Psikoloji Dergisi, aile ba?lar?, ergenlik dönemi, psikolojik ölçüm.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Melisa Ebeo?lu için ileti?im e-postas?: melisaebeoglu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar **Melisa Ebeo?lu** ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: melisaebeoglu@gmail.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: aile-icinde-agirlikli-olarak-konusulan-cinsel-konular-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ebeo?lu, M., & Karacan, E. (2017). Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?. *Nesne Psikoloji Dergisi*, *5*(9), 33-53. DOI: 10.7816/nesne-05-09-02

Aile ?çinde A??rl?kl? Olarak Konu?ulan Cinsel Konular Ölçe?i Maddeleri

ÖLÇEK MADDELER? (Toplam 9 madde):

1m: Do?um kontrolü (prezervatif, do?um kontrol haplar? veya do?um kontrolü ile ilgili di?er yöntemler) hakk?nda ne kadar konu?ursunuz?

9m: Menstrüasyon/kad?n üreme döngüsü (adet kanamas?) hakk?nda ne kadar konu?ursunuz?

Not: Kaynakta yaln?zca 1. ve 9. maddeler örnek olarak verilmi?tir. Ölçek toplam 9 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM